

ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ

ಶಿಕ್ಷಕ ಸಮಾಚಾರ

ನವೆಂಬರ್ 2019 ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ

ಸಂಪುಟ/Volume : 42

ಸಂಚಿಕೆ/Issue : 2

ಪುಟ/Pages : 12

ಬೆಲೆ/Price : ₹ 10/-

Akhila Karnataka Shikshaka Samachar | November 2019 | Monthly

ಅಯೋಧ್ಯೆ

ಶ್ರೀ ರಾಮ ಮಂದಿರ

ಉತ್ಖನನ ವರದಿಯಲ್ಲೇನಿದೆ ?

A Journal of Karnataka State Secondary Teachers' Association

ಸತ್ಯಮೇವ ಜಯತೇ ನಾನ್ಯತಂ

ಸುವಿಚಾರ, ಸಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ದಿನಗಳು ತಡವಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ್ಯವೆಂದಿಗೂ ಜಯದಿಂದಲೇ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವುದು. ಆರಂಭ ಒಳ್ಳೆಯದಿದ್ದರೆ ಅಂತ್ಯವೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಮಜನ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಸುಪ್ರಿಂಕೋರ್ಟ್ ಆದೇಶವನ್ನು ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಓದುಗರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕರ್ಮಣ್ಯೇ ವಾದಿಕಾರಸ್ತೆ ಮಾ ಫಲೇಷು ಕದಾಚನ ಕರ್ಮ(ಕೆಲಸಗಳನ್ನು) ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ, ಅದರ ಫಲಾಫಲಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದನ್ನೇ ಮುಂದೂಡಿದರೆ ಆರಂಭವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯರು ಅಯೋಧ್ಯೆಯೇ ಶ್ರೀರಾಮ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿ. ಅದನ್ನೆಂದು ನಾವು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ನ್ಯಾಯ ದೇವತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರ ಪ್ರತಿಫಲವೇ ಇಂದಿನ ತೀರ್ಮಾನ.

ತೀರ್ಮಾನ ತಕ್ಷಣವೇ ನಮಗೆ ಸಿಗದೇ ಇರಬಹುದು ಆದರೆ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕಾದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ತೀರ್ಮಾನ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವುದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗಾಂಧಿ 150

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2ಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಗಾಂಧೀಜಯಂತಿ ಆಚರಿಸಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಾಂಧಿ ತತ್ವಗಳು ಇಂದಿನ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಶಿಕ್ಷಕ ಸಮಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಗಾಂಧಿ 150 ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಲೇಖನ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೆ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ.

ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಿಯ ಓದುಗರು ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಅಥವಾ ತಾವು ಓದಿರುವ ಗಾಂಧೀಜಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಓದುಗರಿಗೂ ತಲುಪಿಸಬಹುದು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯು ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರೇರಣಾದಾಯಕವಾಗಿರುವುದು ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಓದುಗರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣವೇ?

ಮೌಲ್ಯೋಪಾಸನೆ

ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಓದುಗರಿಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಮೌಲ್ಯೋಪಾಸನೆ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಲೇಖನ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತವೆಂದರೆ ಮೌಲ್ಯಭರಿತ ರಾಷ್ಟ್ರವೆಂಬುದು ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಭಾವನೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ಸ್ವ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಿದೆಯೆಂಬುದು ನಮಗಷ್ಟೇ ಗೊತ್ತು. ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದೇ ಮೌಲ್ಯೋಪಾಸನೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಿಯ ಓದುಗರು ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಮಾಚಾರದ ಮೌಲ್ಯೋಪಾಸನೆ ಲೇಖನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಭವ್ಯ ಭಾರತದ ಸುನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡೋಣವೇ?

ಕನ್ನಡಿಗರೇ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಲಸ್ಯವನ್ನು ತಟ್ಟೋಣ; ಭ್ರಮಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ; ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಹತ್ತೋಣ. ಪಾತಾಳಕ್ಕಿಳಿದ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಆರ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಾವು ಉದ್ಧರಿಸದೆ ಇನ್ನಾರು ಉದ್ಧರಿಸುವರು? ಕನ್ನಡಿಗರು ಹೇಡಿಗಳು, ಹಿಂದುಳಿದವರು, ಅಜಮಾನಶೂನ್ಯರು ಎಂದು ಮೊದಲಾದ ಕರ್ಣಕಟುವಾದ ನುಡಿಗಳಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಜುಜ್ಜುವವರಿಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕ್ರಿಯಾ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡೋಣ.

- ಅಲೂರು ವೆಂಕಟರಾವ್

ಪರಿವಿಡಿ

- ಶ್ರೀ ರಾಮ ಮಂದಿರ ಉತ್ಖನನ ವರದಿ 3
- ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆ 7
- ಚಾತುರ್ಮಾಸ ಮಹತ್ವ 8
- ವಿಚ್ಛಾನ್ ಬೋಧನೆ- ಆಶಯ & ಸವಾಲು 9
- ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿ ಗಾಂಧೀಜಿ 10
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ 11
- ಚಿತ್ರಸುದ್ದಿ 12

ಶ್ರೀ ರಾಮ ಮಂದಿರ ಉತ್ಖನನ ವರದಿ ರಡಾರ್ ವೇವ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ವೇ ಮತ್ತು ಉತ್ಖನನ

1528ಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಈಗಿನ ವಿವಾದಿತ ರಾಮಜನ್ಮಭೂಮಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯ ಇತ್ತೆ ಎಂದು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಡಾರ್‌ನ ಮೂಲಕ ಸರ್ವೆಯೊಂದನ್ನು ನಡೆಸುವಂತೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಆದೇಶ ನೀಡಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಸ್ತೃತವಾದ ವರದಿಯನ್ನು 2003ರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆನಡಾದ ತಜ್ಞರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾ- “ಜಿಪಿಆರ್ (ಗ್ರೌಂಡ್ ಪೆನ್‌ಟ್ರೇಟಿಂಗ್ ರಡಾರ್) ಸರ್ವೆಯು ಹೇಳುವಂತೆ ನೆಲದ ಆಳದಲ್ಲಿ 0.5ರಿಂದ 5.5 ಮೀಟರಿನವರೆಗಿನ ಒಂದಷ್ಟು ಅಸಂಗತವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುವುದನ್ನು ರಡಾರ್ ಸರ್ವೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು, ಇದು ಪುರಾತನ ಕಾಲದ ಅಥವಾ ಮಸೀದಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಕಂಬಗಳು, ಅಡಿಪಾಯ, ಗೋಡೆಗಳು, ನೆಲಹಾಸು ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳು ವಿವಾದಿತ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಆದರೂ, ಆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪ ಖಚಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ಭೂಮಿ ಅಗೆದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಉತ್ಖನನ ನಡೆಸಿ ಸತ್ಯ ಹುಡುಕಬೇಕಿದೆ”.

ಈ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಂತಹ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ 2003ರ ಮಾರ್ಚ್ 5 ರಂದು ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಉತ್ಖನನ ನಡೆಸುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಸತತ 5 ತಿಂಗಳ ಉತ್ಖನನ ಮತ್ತು ತಪಾಸಣೆಯ ನಂತರ 2003ರ ಆಗಸ್ಟ್ 22 ರಂದು ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿತು.

ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆಯ ಉತ್ಖನನದ ವರದಿ

ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಅಯೋಧ್ಯೆ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಗತ್ಯ ಪುರಾತತ್ವ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ‘ವಿವಾದಿತ ಜಾಗದ ಭೂಮಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಂದಿರದ ಹಳೆಯ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳು ಇದೆಯೇ? ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಂದಿರವನ್ನು ಕೆಡವಿ ಮಸೀದಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿತ್ತೆ?’ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಜಿಪಿಆರ್ ಸರ್ವೆಯು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ವಿವಾದಿತ ಜಾಗದ ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ದೇಗುಲದ ಕಂಬ, ಅಡಿಪಾಯ, ಇತರ ರಚನೆಗಳ ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಗಳಾಗಿದ್ದರಬಹುದೆನ್ನುವ ಊಹೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ಖನನ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು 5 ಮಾರ್ಚ್ 2003ರ ಆದೇಶದ ಪುಟ1 ಮತ್ತು ಪುಟ5ರಲ್ಲಿ ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತು.

ಆ ನಿರ್ದೇಶನದ ಅನುಸಾರ ನಡೆಸಿದ ಉತ್ಖನನದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ವಿವಾದಿತ ಸ್ಥಳದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕುರುಹುಗಳು ದೊರೆತಿದ್ದು 10ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಈಗಿನ ವಿವಾದಿತ ಜಾಗದಲ್ಲಿನ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣದವರೆಗಿನ ಕಲ್ಲುಗಳು, ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳು, ಭಗ್ನಗೊಂಡ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿಗಳು, ಹಾಳಾದ ಮುರಿದು ಬಿದ್ದ ಕೆತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ ಕಲ್ಲುಗಳು, ಅಮಲಕ, ಪದ್ಮಾಕಾರದ ಕುರುಹುಗಳು, ಕೆತ್ತನೆಯ ಅಷ್ಟಮುಖೀ ಕಪ್ಪು ಕಂಬಗಳು, ಊರ್ಧ್ವಮುಖೀ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಪ್ರಸಾಳ, 50 ಕಂಬಗಳ ಬೃಹತ್ತಾದ ಅಡಿಪಾಯದಂತಹ ರಚನೆಗಳು ಹೀಗೆ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ದೇಗುಲಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಕುರುಹುಗಳು ಉತ್ಖನನದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಆಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಉತ್ಖನನದ ವರದಿಗಳು ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ನೇತಾರರು, ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದಂತೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರಲ್ಲಿ, ಸಂಶೋಧಕರಲ್ಲಿ, ಇತಿಹಾಸ ತಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿತ್ತು. ವರದಿಯನ್ನು ದೇಶದ ಮುಂದಿಡಲಾಯಿತು, ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಆ ವರದಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಆಗ್ರಹಿಸಿದರು. ವಾದ-ಪ್ರತಿವಾದಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದೊಡನೆ ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಅನುಮೋದಿಸಲಾಯಿತಾದರೂ ಉತ್ಖನನ ವರದಿಯನ್ನು ತಜ್ಞರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಕ್ಷಿದಾರರ ಪುರಾತತ್ವ ತಜ್ಞರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಆಧರಿಸಿ ಪುನರ್‌ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವಂತೆಯೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಆದೇಶಿಸಿತು.

ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆ ನಡೆಸಿದ ಉತ್ಖನನ ವರದಿಯ ಸಾರಾಂಶ

ಟೊಜೋ ವಿಕಾಸ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್, ಎಎಸ್‌ಐ (ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆ)ಯು ಜಿಪಿಆರ್ ಸರ್ವೆಯಲ್ಲಿ

ಸಿಕ್ಕ ಭೌಗೋಳಿಕ ಕುರುಹುಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಲಖನೌ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ಆದೇಶದಂತೆ ವಿವಾದಿತ ಜಾಗದಲ್ಲಿ 2003 ರ ಮಾರ್ಚ್ 12 ರಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ 7 ರವರೆಗೆ ಉತ್ಖನನ ನಡೆಸಿತು. ರಾಮ ಲಲ್ಲಾನ್

ಪುಟ 4 ಕ್ಕೆ >

➤ ಪುಟ 3 ರಿಂದ.....

ಶ್ರೀ ರಾಮ ಮಂದಿರ...

ಗುಡಿಯಿತ್ತು ಎನ್ನಲಾದ ಜಾಗದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ 82 ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಅಗೆದು ಉತ್ಖನನ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಜಿಪಿಆರ್ ಸರ್ವೆಯ ವರದಿ ನಿಜವಾಗಿತ್ತು. ವಿವಾದಿತ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಉತ್ಖನನದಲ್ಲಿ ಶಿಲಾಸ್ತಂಭಗಳು, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ರಚನೆಗಳು, ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಅಡಿಪಾಯದ ರೀತಿಯ ರಚನೆಗಳು ದೊರೆತವು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು. ಈ 82 ಗುಂಡಿಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಜೊತೆಗೆ ವಿವಾದಿತ ಸ್ಥಳದ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇತರ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಅಗೆಯಲಾಗಿ, ಒಟ್ಟು 90 ಗುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಖನನ ನಡೆಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿಸ್ತೃತವಾದ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಅವುಗಳ ಪ್ರಕಾರ:

ವಿವಾದಿತ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಕಪ್ಪು ಪಾಲಿಶ್ ಮಾಡಿದ ಮಣ್ಣಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು(ಎನ್‌ಬಿಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂ) ಬಳಸಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ನಗರ ನಾಗರೀಕತೆಯೊಂದರ ಕುರುಹುಗಳಿವೆ. ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದ ಕುರುಹುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡದಂತಹ ರಚನೆಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಮಣ್ಣಿನ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಅದರಲ್ಲೂ ದೇವಿಯ ಮೂರ್ತಿಗಳು, ಟೆರ್ರಾ ಕೋಟಾ ಮಣಿಗಳು, ಗಾಜು, ಚಕ್ರ ಮತ್ತು ಪೂಜೆಗಾಗಿ ತೋಡಿರುವ ತೋಡು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಮಣ್ಣಿನ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂದು, ಕಪ್ಪು, ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಪಾಲಿಶ್‌ಗಳಿವೆ, ಇವು ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಮಣ್ಣಿನ ವಸ್ತುಗಳ ವಿಶೇಷತೆಗಳು. ಇನ್ನು ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಲಿಪಿಯುಳ್ಳ ಅಶೋಕನ ಕಾಲದ ನಾಣ್ಯವೊಂದು ಪತ್ತೆಯಾಗಿದೆ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಈ ಮೊದಲ ಕಾಲಘಟ್ಟವನ್ನು ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವ 1000 ದಿಂದ ಕ್ರಿಸ್ತ ಶಕ 300 ರವರೆಗೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಇದರ ಮುಂದುವರಿದ ಎರಡನೆಯ ಪದರವು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ 1 ಮತ್ತು 2 ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ (ಶಂಕ್‌ಕಾಲ) ಹಬ್ಬಿದೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾತೃದೇವತೆಯ ಮಣ್ಣಿನಮೂರ್ತಿ, ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಮನುಷ್ಯರು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೂರ್ತಿಗಳು, ಟೆರ್ರಾಕೋಟಾ ಮಣಿಗಳು, ಬಾಚಣಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿದೆ. ಕಪ್ಪು, ಕೆಂಪು, ಕಂದು ಬಣ್ಣಗಳ ಪಾಲಿಶ್ ಮಾಡಿದ ಮಣ್ಣಿನ ವಸ್ತುಗಳು ಸಹ ದೊರೆತಿದೆ. ಹಾಗೂ ಈ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಕಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತು ಸುಟ್ಟ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪುಷ್ಟಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಶಂಕ್‌ಕಾಲದ ನಂತರ ಕುಶಾಣರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪಾರಮ್ಯದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕುರುಹುಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿವೆ. ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೂರ್ತಿಗಳು, ದೇವದೇವಿಯರ ದೇವಾಲಯದ ರಚನೆಗಳು, ಮಣಿಗಳು, ಬಾಚಣಿಕೆಗಳು, ಒಡೆದ ಬಳೆಗಳ ಚೂರು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕೆಂಪು ಪಾಲಿಶ್ ಮಾಡಿದ ಮಣ್ಣಿನ ವಸ್ತುಗಳು ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಕುರುಹುಗಳು. ಮತ್ತು ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದ

Figure 1: A, fragment with B, fragments of Topoi; C, fragments of Topoi; D, fragment of Topoi. Period BC. Age 23

ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷತೆಯೆಂದರೆ ಬೃಹತ್ತಾದ ಸಂರಚನೆಯೊಂದು ಪತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಮೇಲೆ 22 ಕ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಿರುಕುಗಳಿವೆ(?)

ಇನ್ನು ಗುಪ್ತರ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 4-6 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶಸ್ತವಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂತಹ ಮಹತ್ತಾದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬದಲಾವಣೆಗಳೇನೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಟೆರ್ರಾಕೋಟಾದ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಮಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಎಂದು ಕೆತ್ತಿರುವ ಕಂಚಿನ ನಾಣ್ಯವೊಂದು ದೊರೆತಿದ್ದು ಗುಪ್ತರ ಕಾಲಘಟ್ಟದ್ದೆಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಇನ್ನು ರಜಪೂತ ಮತ್ತು ಗುಪ್ತರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾವನತಿಯ ನಂತರ ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮುಂದುವರೆದಿವೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸುಟ್ಟ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದು ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ವಿಶೇಷ. ಅಲ್ಲದೆ ಗೋಲಾಕಾರದ ಇಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಕಟ್ಟಿದಂತಹ ದೇಗುಲದ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಿದ್ದು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಪೂಜೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳು ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ನಡೆದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ದೇಗುಲದ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳ ಸಂರಚನೆಯಿಂದ ಅದು ಹೊರ ಭಾಗದಿಂದ ಗೋಲಾಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು, ಒಳಭಾಗದಿಂದ ಚೌಕಾಕಾರದಲ್ಲಿದೆ, ಮತ್ತು ಅದರ ಬಾಗಿಲು ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ರಚನೆಗಳು ಶಿಥಿಲಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಸಹ ಅದರ ಉತ್ತರ ಭಾಗದ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಗಾ-ಯಮುನಾ ನದೀ ಪಾತ್ರದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಇರುವಂತೆ ಪ್ರನಾಲ್ಲಿ (ನೀರಿನ ಕೊಳಾಯಿ) ಇರುವುದನ್ನು ನಾವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಪೂರ್ವ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 11 ರಿಂದ 12 ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ರಚನೆಗಳಿದ್ದು ಬೃಹತ್ತಾದ ದೇಗುಲದ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು.

ಪುಟ 5 ಕ್ಕೆ ➤

➤ ಪುಟ 4 ರಿಂದ.....

ಶ್ರೀ ರಾಮ ಮಂದಿರ...

ಆದರೆ ಕೇವಲ ಅಲ್ಪಕಾಲೀನ ದೇವಾಲಯವಾಗಿರಬಹುದು, ಕೇವಲ 4 ಕಂಬಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ದೊರೆತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಚೂರುಗಳ ನೆಲದ ಹಾಸು ಹಾಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮೂರು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಂದಿರದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅಲ್ಲಿನ ಇತರ ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಮೊದಲ ಹಂತದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಬೃಹತ್ತಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು, ಜನವಸತಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ರೀತಿಯ ಕಂಬಗಳಲ್ಲದೆ, ಒಂಟಿ ಸ್ಥಂಬ ಅಥವಾ ಅವಳಿ ಸ್ಥಂಬಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಕಟ್ಟಡವು ಆ ಕಾಲದ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಿ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಪುರಾವೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡವು ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನರ ಕಾಲದ ತನಕ ಅಂದರೆ 12-16ನೆಯ ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲದ ತನಕವೂ ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿತ್ತು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆಯೇ, ಇವತ್ತಿನ ವಿವಾದಿತ ಕಟ್ಟಡ ಬಾಬಿ ಮಸೀದಿಯನ್ನಲಾಗುವ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು 16ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ವಿವಾದಿತ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಳಗೆ 50ಮೀಟರಷ್ಟು ಉದ್ದದ ಮತ್ತು ಮೂವತ್ತು ಮೀಟರಿನಷ್ಟು ಅಗಲದ ಬೃಹತ್ತಾದ ದೇಗುಲವೊಂದರ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳು ದೊರೆತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿವೆ. 50ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಂಬಗಳ ಅಡಿಪಾಯಗಳು ಉತ್ಖನನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿವೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ಕಂಬಗಳ ಅಡಿಪಾಯಗಳು ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವುದು ಅಲ್ಲೊಂದು ಉದ್ದದ ಬೃಹತ್ತಾದ ಗೋಡೆಯಿದ್ದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತದೆ, ಈ ಹೊತ್ತಿನ ತನಕ ಕೇವಲ 50 ಮೀಟರಿನಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೇ ಉತ್ಖನನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ವಿವಾದಿತ ಸ್ಥಳದ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಖನನ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆಯಾದರೂ ಆ ಹಳೆಯ ಗೋಡೆಯಿದ್ದನ್ನಲಾಗುವ ಮಧ್ಯದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉತ್ಖನನ ನಡೆಸಲಾಗಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿನೂ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ರಾಮಲಲ್ಲಾನ ವಿಗ್ರಹ ವಿರುವುದರಿಂದ ಮುಖ್ಯಭಾಗದ ಉತ್ಖನನಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಬಾಕಿಯಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ 15X15ರ ವೇದಿಕೆಯಂತಹ ಸ್ಥಳವಿದೆ. ಪೂರ್ವದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಾಕಾರದಿಟ್ಟಿಗೆಯ ನಾಲೆಯಂತಹ ಭಾಗವಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ದೀಪಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ಖನನ ನಡೆಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಗೆದ ಗುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಟೆರ್ರಾಕೋಟಾದ ದೀಪಗಳು ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ಬಲವಾದ ಸಾಕ್ಷಿ ಸಿಕ್ಕಂತಾಗಿದೆ. ಜಿ-2 ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ದೀಪಗಳೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳು ಅಲ್ಲಿ

ದೀಪಗಳನ್ನು ರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಿತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಕಾಲದ ತನಕ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಿದ್ದ ಹೊಳೆಯುವ ಮಣ್ಣಿನ ವಸ್ತುಗಳು, ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಟೈಲ್ಸ್‌ನಂತಹ ವಸ್ತುಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ಮೂಲ ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಲಿಕಾನ್, ಪಿಂಗಾಣಿಯಂತಹ ವಸ್ತುಗಳು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿದೆ. ಇನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳು ವಿವಿಧ ಪದರಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ದೇಹದ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳೂ ಉತ್ಖನನದ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿವಾದಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವುದು ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷಗಳ ಮೇಲ್ಮದರದಲ್ಲೇ ಅಂದರೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ಮಂದಿರದ ಕಾಲಘಟ್ಟದ್ದೇ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಶಂಗರ ಕಾಲಘಟ್ಟದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಅನೇಕ ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪದ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳು ದೊರೆತಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ರಚನೆಗಳು ಇಂಥದ್ದೇ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದವೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ವಿವಾದಿತ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲೋ, ಮೊಘಲರ ನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲೋ ಜನರ ವಸತಿಯಿತ್ತು ಎಂಬ ಅಂಶ ಕಾಣಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ. ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷಗಳು ಕೇವಲ ಕಟ್ಟಡದ ಪದರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಕಂಡುಬಂದದ್ದೂ ಅದೂ ಸಹ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನಿಂದ ನೆಲವನ್ನು ಮಟ್ಟ ಮಾಡಲು ಮಣ್ಣನ್ನು ತಂದು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಮಣ್ಣಿನ ಮೂರ್ತಿಗಳು, ಟೆರ್ರಾಕೋಟಾದ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳು ಕುಶಾನರ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಹೋಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ, ವಿವಾದಿತ ಜಾಗದ ಕೆಳಗೆ ದೊರೆತಂತಹ ರಚನೆಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪಯೋಗ ಕ್ಯಾಗಿಯೇ ಇರುವಂತದ್ದೆಂದು ಸಾಬೀತಾದಂತಾಗಿದೆ.

ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯಿಂದ ಮೊಘಲರ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು, ವಿವಾದಿತ ಕಟ್ಟಡವು ಮೊಘಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದದ್ದು, ಅದೂ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಸುತ್ತಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನವಸತಿಯಿದ್ದಂತೆಯೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆಯ ಉತ್ಖನನದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಮಣ್ಣಿನ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳ ಸಾಕ್ಷಿಯಿವೆ.

ಮೊಘಲರ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನವಸತಿಯಿದ್ದ ಯಾವುದೇ ಕುರುಹುಗಳು ಅಂದರೆ ಬಾವಿಗಳು, ಒಲೆ ಹೂಡಿದ್ದ ಬೆಂಕಿ, ಗಟಾರ ಹೀಗೇ ಅಗತ್ಯವಾದ ಯಾವ ಪುರಾವೆಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ರಜಪೂತರ ತನಕ ಮತ್ತು ದೆಹಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನರ ತನಕ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಜನವಸತಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದವೆಂದೇ ಸಾಬೀತಾಗುತ್ತದೆ.

ಉತ್ಖನನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಬನ್-14 ಸಮಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರ ಪದರಗಳಲ್ಲಿ

ಪುಟ 6 ಕ್ಕೆ ➤

➤ ಪುಟ 5 ರಿಂದ.....

ಶ್ರೀ ರಾಮ ಮಂದಿರ...

ಶ್ರೀ ರಾಮ ಜನ್ಮಭೂಮಿ ಆಂದೋಲನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದ ಹೋರಾಟ

13ನೇ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎನ್‌ಬಿಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂನ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ, ಇನ್ನು ಸಿಕ್ಕ ಭಗ್ನಾವಶೇಷಗಳ ಕೊನೆಯ ಪದರವು ಎನ್‌ಬಿಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂ ಕಾಲದ್ದೆಂದು ಪುರಾವೆ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಕಾರ್ಬನ್-14 ಪರೀಕ್ಷೆಗಳೇ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ 910+ ಅಥವಾ -100 ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವ ಮತ್ತು 880+ ಅಥವಾ -100 ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಜಿ-7 ಗುಂಡಿಗಳ ಉತ್ಖನನದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಸಿಕ್ಕ ಫಲಿತಾಂಶ ಹಾಗೂ ರೇಡಿಯೋ ಕಾರ್ಬನ್ ಟೈಮ್ ಡಿಟರ್ಮಿನೇಷನ್ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ನಲ್ಲೂ 780+ ಅಥವಾ-80 ಬಿ.ಸಿ, 530+ ಅಥವಾ - 530 ಬಿ.ಸಿ, ಮತ್ತು +320 ಅಥವಾ -80 ಬಿ.ಸಿ ಕಾಲಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ.

ಈವರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳು ಕ್ರಿ.ಪೂ 600ರಿಂದ 300 ರ ವರೆಗೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಕ್ರಿ.ಪೂ. 1000 ದವರೆಗೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು.

ಎನ್‌ಬಿಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂ ಕಾಲದ ಸೂಕ್ತ ಪುರಾವೆಗಳು ಸಿಗದಿದ್ದರೂ ಆ ಕಾಲದಿಂದ 13ನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೂ ಮನುಷ್ಯರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಾದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ದೃಢಪಟ್ಟಿದೆ.

ವಿವಾದಿತ ಸ್ಥಳದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆಯ ಸಾಕ್ಷಿಗಾಗಿ 9 ಮಾರ್ಚ್ 2003ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಬಾಬಿ ಮಸೀದಿಯೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಕಟ್ಟಡದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಯಾವುದಾದರೂ ದೇವಸ್ಥಾನವಿತ್ತೆ? ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಜಿಪಿಆರ್ ಸರ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಉತ್ಖನನ ನಡೆಸಲು ಆದೇಶಿಸಿತು.

ಆ ಆದೇಶದಂತೆ ನಡೆಸಿದ ಉತ್ಖನನದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ತಾದ ಕಟ್ಟಡವೊಂದು ನಿಂತಿತ್ತು ಮತ್ತು ವಿವಾದಿತ ಜಾಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಗೆದು ಉತ್ಖನನ ನಡೆಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಪುರಾವೆಗಳು ಅದನ್ನು ಸಾಕ್ಷೀಕರಿಸಿವೆ. 10ನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಹಿಡಿದು, ವಿವಾದಿತ ಬಾಬಿ ಮಸೀದಿಯಾಗುವವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ದೇಗುಲದ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಇನ್ನು ಉತ್ಖನನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಭಗ್ನ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಸ್ತಂಭಗಳು, ಕಮೋತಪಲ್ಲಿಗಳು, ಅರ್ಧ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಗೋಡೆಗಳು, ಪದ್ಮಾಕಾರದ ಅವಶೇಷಗಳು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗುಮ್ಮಟಗಳು, ಮತ್ತು 50ರಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೃಹತ್ತಾದ ಕಂಬಗಳ ಅಡಿಪಾಯಗಳು, ಹೀಗೇ ಅನೇಕ ಉತ್ತರಭಾರತದ ದೇಗುಲಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಕುರುಹುಗಳು ದೊರಕಿವೆ.

1947ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರದಲ್ಲಿ ದಾಸ್ಯದ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಹಾಕುವ ಮಹತ್ತರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡಿಯಡಲು ಅಂದಿನ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ಗುಜರಾತಿನ ಸೋಮನಾಥ ದೇವಾಲಯದ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಯೊಂದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ, ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಂತೆ ಟ್ರಸ್ಟೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಭವ್ಯವಾದ ಸೋಮನಾಥ ಮಂದಿರದ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ದಾಸ್ಯದ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಹಾಕುವುದು ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಸಂಕೇತವಾದರೆ, ದಾಸ್ಯದ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಭವ್ಯವಾದ ಮಂದಿರ ನಿರ್ಮಾಣವಾದಾಗ ಅಂದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಾದ ಬಾಬು ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಅಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದು ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಸಂಕೇತವಾದರೆ, ಶ್ರೀರಾಮ ಜನ್ಮಭೂಮಿ ಮುಕ್ತಿ ಆಂದೋಲನವೂ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಸಂಕೇತವೇ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಮಂದಿರ ಮುಕ್ತಿ ಆಂದೋಲನ ಕೇವಲ ಒಂದು ಮಂದಿರಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟವಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಯಾವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರ ಮನದಲ್ಲಿ ಯುಗಗಳ ಕಾಲ ನಿಂತ ಪ್ರಭು ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರನು ಜನಿಸಿದನೋ, ಸಮಸ್ತ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ವಿಷ್ಣುವಿನ ರಾಮನ ಅವತಾರವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಸ್ತುತಿಸಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮರಣಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲೂ ರಾಮವಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿ ರಾಮನನ್ನು ಸೇರಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಬರ್ಬರವಾದ ಇಸ್ಲಾಂ ಆಕ್ರಮಣದ ದಾಸ್ಯದ ಸಂಕೇತವನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಹೋರಾಟವಾಗಿದೆ.

ಇರುವುದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ...

ಹಲವಾರು ಸುತ್ತಿನ ಮಾತುಕತೆಗಳು, ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರರ ಮುಂದಾಳತ್ವದಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಅಲ್ಲಿನ ಆದಾಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಕುರಿತಾದ ಎಲ್ಲ ವರದಿಗಳೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

1992ರ ಡಿಸೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 1993ರ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಭಗ್ನಾವಶೇಷಗಳೂ ಸರಕಾರದ ಸುಪರ್ದಿಯಲ್ಲೇ ಇವೆ. ಜಿಪಿಆರ್ ಸರ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳು ಉತ್ಖನನದಿಂದ ದೃಢಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾಸ್ಯದ ಆಕ್ರಮಣದ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಿ, ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಹಾದಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ರಾಮ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವ ಮಹತ್ತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೃಪೆ: ವಿಕ್ರಮ

ಮೌಲ್ಯೋಪಾಸನೆ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಕಥೆಗಳು ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿವೆ. ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಇಂತಹ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಅಗತ್ಯವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಬದಲಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಮಾನವೀಯ ಗುಣಗಳಂತೂ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು 'ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆ'. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇರಲೇಬೇಕಾದ ಅರಿವು. ದೇಶ, ಕಾಲ, ವ್ಯಕ್ತಿ, ವರ್ಗಗಳ ನಿರ್ಬಂಧ ಇಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಜಿಪ್ಟ್ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಇಂತಹದೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ.

ಈಜಿಪ್ಟ್‌ನ ಒಂದು ಸನ್ಯಾಸಿಮಠದ ಮಠಾಧಿಕಾರಿ ಯಾಗಿದ್ದವನು ಅನಾಸ್ತೇಸಿಯಸ್ ಎಂಬಾತ. ಆ ಸನ್ಯಾಸಿಮಠದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಅಪರೂಪದ ಗ್ರಂಥವಿದ್ದು ಅದು ಅಮೂಲ್ಯವಾದದ್ದೂ ಆಗಿತ್ತು.

ಮಠಕ್ಕೆ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಿನ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಭೇಟಿಯಿತ್ತ ಸನ್ಯಾಸಿಯೊಬ್ಬನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಆ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಗ್ರಂಥ ಗೋಚರಿಸಿತು. ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಗ್ರಂಥ ಅವನನ್ನು ವಶೀಕರಿಸಿತು. ಪ್ರಲೋಭನೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಸನ್ಯಾಸಿ ಅದನ್ನು ಕದ್ದೊಯ್ದುಬಿಟ್ಟ ಗ್ರಂಥ ಕಳುವಾದ ವಿಷಯ ಅಂದೇ ಮಠಾಧಿಕಾರಿಗೆ ತಿಳಿದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಅಪರಾಧಿ ಯಾರೆಂದೂ ತಿಳಿದುಹೋಯಿತು. ಅಪರಾಧಿ ತಪ್ಪೊಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರಾಕರಿಸಿ ಕಳುವಿನ ಅಪರಾಧ ದೊಂದಿಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವ ಸಾಹಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಪಾಪದ ಹೊರೆಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಮಠಾಧಿಕಾರಿ ಯೋಚಿಸಿದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಆ ಸನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ಕರೆತರುವ ಗೊಡವೆಗೇ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕದ್ದ ಸನ್ಯಾಸಿ ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತ ಗಿರಾಕಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದ. ಆ ಶ್ರೀಮಂತ ಪುಸ್ತಕದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ದಿನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದನ್ನು ತಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ಸನ್ಯಾಸಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ. ಸನ್ಯಾಸಿ ಅತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಶ್ರೀಮಂತ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮಠಾಧಿಕಾರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ. ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಕಳೆದುಹೋದ ಪುಸ್ತಕ ಅದೇ ಎಂಬುದು ಮಠಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಅರಿವಾದರೂ ತೋರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. 'ಸನ್ಯಾಸಿಯೊಬ್ಬ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನನಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಆತ ಒಂದು ಪವನ್ ಚಿನ್ನ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ತುಂಬಾ ತಿಳಿದಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಪುಸ್ತಕವೇ?' ಎಂದು ಶ್ರೀಮಂತ ಕೇಳಿದ. ಮಠಾಧಿಕಾರಿ 'ಇದೊಂದು ಬೆಲೆಯುಕ್ತ ಪುಸ್ತಕ. ಇದರ ಬೆಲೆ ಒಂದು ಪವನ್ ಚಿನ್ನದ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋಪಾಲು

ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆ

ನಂ. ನಾಗಲಕ್ಷ್ಮಿ
ನಿವೃತ್ತ ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು,
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ.ಪೂ. ಕಾಲೇಜು, ಬೆಂಗಳೂರು

ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ' ಎಂದಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರು. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಠಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಹೊರಟುಹೋದ.

ಮರುದಿನ ಸನ್ಯಾಸಿ ಆ ಶ್ರೀಮಂತನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದ. ಶ್ರೀಮಂತ ಒಂದು ಪವನ್ ಚಿನ್ನ ಕೊಟ್ಟು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಖರೀದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ. ಸನ್ಯಾಸಿಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವಾಯಿತು. 'ಪುಸ್ತಕದ ಬೆಲೆಯ ಕುರಿತು ನೀನು ಯಾರೊಡನೆ ವಿಚಾರಿಸಿದೆ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದ. 'ಇನ್ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಲಿ ಮಠಾಧಿಕಾರಿ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಕುರಿತು ತುಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಳ್ಳವರು, ಅವರನ್ನೇ ಕೇಳಿದೆ' ಎಂದ ಶ್ರೀಮಂತ. ಸನ್ಯಾಸಿಯ ಮುಖ ಕಳೆಗುಂದಿತ್ತು. 'ಅವರೇನು ಹೇಳಿದರು?' ಎಂದು ಕೇಳಿದ. 'ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಬೆಲೆ ಒಂದು ಪವನ್ ಚಿನ್ನದಷ್ಟು ಎಂದಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರು' ಎಂದ ಶ್ರೀಮಂತ.

ಸನ್ಯಾಸಿಗೆ ವಿಸ್ಮಯವಾಯಿತು. ಹೃದಯ ಕರಗಿತು. ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆ ಪೀಡಿಸತೊಡಗಿತು. ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿ ಬಹುದೆಂದು ಮಠಾಧಿಕಾರಿ ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಪಡೆಯಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಮನದಟ್ಟಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಆ ಸನ್ಯಾಸಿಯ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಾಳಜಿ, ಪ್ರೀತಿ, ಔದಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. 'ನಾನು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಬದಲಿಸಿದ್ದೇನೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾ ಸನ್ಯಾಸಿ ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತನಿಂದ ವಾಪಸು ಪಡೆದುಕೊಂಡ. 'ನಾನು ನಿನಗೆ ಎರಡು ಪವನ್ ಚಿನ್ನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಶ್ರೀಮಂತ ಹೇಳಿದರೂ ಸನ್ಯಾಸಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟ.

ಸನ್ಯಾಸಿ ನೇರವಾಗಿ ಮಠದ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದ. ಮಠಾಧಿಕಾರಿ ಯನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಾ ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮಠಾಧಿಕಾರಿಯ ಕೈಗೆ ನೀಡಿದ. 'ಅದನ್ನು ನೀನೇ ಇಟ್ಟುಕೋ ನೀನು ಅದನ್ನು ಗ್ರಂಥಾಲಯದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಾಗಲೇ ನಾನದನ್ನು ನಿನಗೇ ಕೊಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೆ. ನಿನಗೆ ಅದರ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂದೇ ನೀನದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದೆ' ಎಂದರು ಮಠಾಧಿಕಾರಿ. ಸನ್ಯಾಸಿ 'ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ. ಆದರೆ, ನನ್ನನ್ನು ಈ ಮಠದಲ್ಲೇ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಿ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ನನ್ನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ.

ಮಠಾಧಿಕಾರಿ ಸನ್ಯಾಸಿಯ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಸನ್ಯಾಸಿ ತನ್ನ ಜೀವಿತಾವಧಿಯ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳನ್ನು ಆ ಮಠದಲ್ಲೇ ಕಳೆಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ತನ್ನ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಸಂತಜೀವನಶೈಲಿಯಂತೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ.

ಮೂಢನಂಜಿಕೆಯಲ್ಲ ಇದು ಮೂಲ ನಂಜಿಕೆ

ಚಾತುರ್ಮಾಸ ಮಹತ್ವ

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುನೀತಾ ಗಂಗಾಧರ್
ರಾಮನಗರ

ವೇದ, ಸ್ಕಂದ, ಆದಿತ್ಯ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ವ್ರತವೇ 'ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯ ವ್ರತ'.

ಆಷಾಡಮಾಸ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ ಏಕಾದಶಿಯಿಂದ ಕಾರ್ತಿಕಮಾಸ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಏಕಾದಶಿಯ ತನಕ ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯ ವ್ರತ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಷಾಡ ಏಕಾದಶಿಯನ್ನು 'ಶಯನಿ' ಏಕಾದಶಿಯೆಂದು, ಕಾರ್ತಿಕ ಏಕಾದಶಿಯನ್ನು 'ಪ್ರಭೋದಿನಿ' ಯೆಂದಲೂ ಕರೆಯುವರು. ಕಾರಣ ಮನುಷ್ಯರ ಒಂದು ವರ್ಷ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದಿನ. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಾಯಣದ 6 ತಿಂಗಳು ಹಗಲು, ದಕ್ಷಿಣಾಯದ 6 ತಿಂಗಳು ರಾತ್ರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. 6 ತಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ 4 ತಿಂಗಳು ನಿದ್ರಾಕಾಲವಾಗಿದೆ. ನಿದ್ರೆಯೆಂದರೆ ಅದು 'ಯೋಗ ನಿದ್ರೆ' ಯಾಗಿದೆ.

ಸನಾತನ ವೈದಿಕ ಆಚರಣೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಪೂರ್ವಜರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮೂಡದೆ ಇರದು. ಅವರ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ವಿಸ್ತೃತವೆಂಬುದು ಅವು ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವುದೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ವ್ರತ ಆಚರಣೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೇ ಶಾರೀರಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಪಾವಿತ್ರತೆಯಾಗಿದೆ.

ಅದರಲ್ಲೂ ಸನ್ಯಾಸತ್ವ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಯತಿಗಳಿಗೆ ಈ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೂಲತಃ ಯತಿವರ್ಯರು ನಿತ್ಯ ಸಂಚಾರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮಕಾರ್ಯ, ಧರ್ಮಜಾಗೃತಿ ನಿರಂತರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ 4 ತಿಂಗಳು ಯತಿಗಳು ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಾಸವನ್ನು ಹೂಡಿ, ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ, ಜನ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಪಾಠ-ಪ್ರವಚನ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನ ಸಂಚಯನ ಮೂಡಿಸಿ ವ್ರತಾಚರಣೆ ಆಚರಿಸೋ ಮೂಲಕ ಅವರಲ್ಲಿಗೂ ಮಾದರಿ ಮಾರ್ಗ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ವೇದದಲ್ಲಿನ ಸಾರವಾಗಿದೆ. ಯತಿಗಳು ಮಾಡುವ ತಪ್ಪು ಮುದ್ರಾಧಾರಣ ಅತ್ಯಂತ ಸತ್ಯಯುತ ಆಚರಣೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶರೀರದ ಮೇಲೆ ದೇವರ ನಾಮ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸೋ ಮೂಲಕ ಶರೀರವು ನಶ್ವರವಾಗಿದ್ದು ಭಗವಂತನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ, ವ್ಯಾಮೋಹ ಬಿಡಿ, ಶರೀರದೊಂದಿಗೆ ಅತ್ಮವನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ನಿತ್ಯ ಸುಖಿಗಳಾಗಿ ಅನ್ನೋ ಸಂದೇಹವಿದೆ.

ಇನ್ನೂ ಸಾಮಾನ್ಯರಾಗಿ ಬದಲಾಗೋ ಋತುಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಶರೀರ, ಮಾನಸಿಕ ಆಹಾರ ಸೇವನೆಗಳೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ಜನರ ಮೇಲೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದು ಸಹಜ. ಕೆಲ ಆಚರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಇವುಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಸತ್ಕರ್ಮ, ಯಜ್ಞ, ಜಪ-ತಪ, ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ, ಆಹಾರ ಬದಲಾವಣೆ ಈ ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯದ ವಿಶೇಷತೆ. ತಪ-ಧ್ಯಾನ-ದಯೆ-ಜ್ಞಾನ-ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ-ಯೋಗ ಉತ್ತಮವಾದ ಕರ್ಮ-ಚಿಂತನೆ-ಸರಳ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಇವೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಕ್ಕೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಧಾನ. ಇಂಥ ಸರಳ ವಿಧಾನಗಳೇ ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು 'ಶ್ರೇಷ್ಠ'ರನ್ನಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರ ದಿನಗಳೆಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಲ್ಪಡುವ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನದಿ ಸ್ನಾನ, ಉಪವಾಸ, ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನ ಊಟ, ದೇಗುಲ ದರ್ಶನವಿದ್ದು, ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ರತವಾಗಿದೆ.

ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಿಂಗಳೂ ಕೆಲವೊಂದು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ವರ್ಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಥಮೇ ಮಾಸಿ ಕರ್ತವ್ಯಂ ನಿತ್ಯಂ ಶಾಕವ್ರತಂ ಶುಭಮ್ |
ದ್ವಿತಿಯೋ ಮಾಸಿ ಕರ್ತವ್ಯಂ ದದೀ ವ್ರತಮನುತ್ಸಮಮ್ ||
ಪಯೋವ್ರತಂ ತೃತೀಯೇ ತು ಚತುರ್ಥತು ನಿಶಾಮಯ |
ದ್ವಿದಲಂ ಬಹುಬೀಜಂ ಚ ವರ್ಜಯೇಚ್ಚಿದ್ಧಿಮಿಚ್ಛಲಾ |
ನಿತ್ಯಾನ್ಯೇತಾನಿ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರ ವೃತಾನ್ಯಾಹುರ್ಮನಿಷೀಣಿಃ ||

ಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿನ ಈ ಉಲ್ಲೇಖದ ಮೂಲಕ ವ್ರತದ ಸಾರವೇ ಅರ್ಥೈಸಬಹುದು.

ಮಳೆಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭದ ಕಾಲವಾದ್ದರಿಂದ ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಖರತೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಹಾಗೂ ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಕಂದ, ಮೂಲ, ಸೂಪ್ಪು ತರಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಳುಗಳ ಉಪಟಳ ಜಾಸ್ತಿಯಿದ್ದು ಅಂತಹ ಆಹಾರ ಸೇವನೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ, ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೊಬ್ಬಿನ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಸಾತ್ವಿಕ ಆಹಾರ ಸೇವನೆ ಅಂದರೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣವಾಗೋ ಆಹಾರ. ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ, ಶರೀರಕ್ಕೆ, ಮನೋಹೃದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗುವುದನ್ನು ಸೇವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಾಕ- ಕ್ಷೀರ- ದದೀ- ದ್ವಿದಳ ವ್ರತವೆಂದು ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಕರೆಯುವರು. ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಅರ್ಪಿಸಿ ಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಆಚರಣೆಗಳೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಆಚರಿಸುವಂತಹವುಗಳಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಹಿಂದಿನ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮನುಕುಲದ ಉದ್ಧಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಬದಲಾದ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಗಳ ನಡುವೆಯೂ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಆದರ್ಶವೇ ಪರೋಪಕಾರಾರ್ಥಮಿಂದ ಶರೀರಂ ನಮ್ಮ ಉಸಿರಾಗಲಿ, ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿಯೇ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ದಾರಿ. ದೇಗುಲವೆಂಬ ಶರೀರವನ್ನು ಒಳ- ಹೊರಗೆ ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಲು ಇರುವ ಆಚರಣೆಗಳ ಮೂಲ ತತ್ವ ಅರಿಯೋಣ. ಕಾಲನ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ವಿಕೃತಗೊಂಡ ಆಚರಣೆಗಳ ದಿಕ್ಕರಿಸಿ ಪರಮಾರ್ಥ ಅರಿತು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಪಡೆಯೋಣ. ಡಂಬಾಚಾರ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಪುರಾತನವೆಂದು ಹೀಗೆಳೆಯದೆ ಅಂಧಾನುಕರಣೆಯ ಪೊರೆ ಕಳಚಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ವ್ರತಗಳೆಂಬ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಹೊಡೆದೋಡಿಸೋಣ.

2019 ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯ ವ್ರತವು ಜುಲೈ 7 ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡು ನವೆಂಬರ್ 8 ರಂದು ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳ್ಳಲಿದೆ. ಹಲವಾರು ಮಠ, ಮಾನ್ಯಗಳು ಈ ವ್ರತಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದು ಕಾಣಬಹುದು.

ಯಾವುದೇ ನಂಬಿಕೆ, ಆಚರಣೆಯನ್ನು ನೀರಿನಂತೆ ಹರಿಯುತ್ತಲಿದ್ದಷ್ಟೂ ಮನದ ಮೂಲೆಯ ಕಲ್ಮಶವನ್ನು ಹೊಡೆದು ಓಡಿಸೋ ತೀರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ●

ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನ

ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆ- ಆಶಯ & ಸವಾಲು

ಅನುಭವವು ಜಗತ್ತಿನ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಿಕ್ಷಕ ಉಸಿರಾಡುವವರೆಗೂ ಕಲಿಕೆ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಯೇ ಜೀವನದ ಗುರಿಯಾಗಿರಲಿ

- ಗೌತಮ ಬುದ್ಧ

ಜಗತ್ತು ಕಂಡ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಿ, ಮನುಕುಲದ ಬೆಳಕು 'ಗೌತಮ ಬುದ್ಧ'ನ ಮೇಲ್ಕಂಡ ನುಡಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸನ್ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯ ಆಶಯ ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರವು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಸದೃಢತೆ ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯ ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿರ್ಮಿವಾದ. ಪ್ರಸ್ತುತ ನಮ್ಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾದರೂ ಗುಣಾತ್ಮಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆ ಕೊರತೆಯ ಕಾರಣ ಒಟ್ಟು ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸಂಪೂರ್ಣತೆ ಹೊಂದುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಿದೆ.

21ನೇ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಗತಿಯ ಸುನಾಮಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯ ಆಶಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದು ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮುಂದಿರುವ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು. ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಧ್ಯೇಯಗಳಾದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಯ ಈಡೇರಿಕೆಗಾಗಿ ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಆಗಾಧವಾದ್ದು ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ನಾವು ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು 'ಇಡೀ'ಯಾಗಿ ಬೋಧಿಸಬೇಕೆ ಹೊರತು 'ಬಿಡಿ' ಯಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಸೃಜನಾತ್ಮಕತೆ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯ 'ಅನ್ವೇಷಣೆ', ವಿಚಾರಾತ್ಮಕತೆ ಹಾಗೂ ಊಹಾತ್ಮಕತೆಗಳ ಅನಾವರಣಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಕೇವಲ 'ಮಾತು' ಸೀಮಿಸುಣ್ಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಾವೇ ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಿದಂತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕ ನಾವಿನ್ನೆ ಬೋಧನಾ ಕ್ರಮಗಳಾದ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಬೋಧನಾ ಪದ್ಧತಿ, ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ಆವಿಷ್ಕಾರ ಪದ್ಧತಿ, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪದ್ಧತಿ, ಅನುಗಮನ- ನಿಗಮನ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಅನ್ವಯದಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಸತ್ಯಾಂಶ, ನಿಯಮ, ಪ್ರಕಲ್ಪನೆ, ತತ್ವ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭೌತಿಕ ಪರಿಕರಗಳಾದ ಬೋಧನೋಪಕರಣ, ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದರ ಕೊರತೆಯಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಆದರೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರ 'ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಆಸಕ್ತಿ'ಗೆ ಬಡತನವಿರಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು

ಡಾ|| ಟಿ. ಎನ್. ಲೋಕೇಶ್
ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ಚಿಂತಕರು

ಸಮರ್ಥ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯ ಶಸ್ತ್ರಿಯಾಗುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಇದು ಇಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮುಂದಿರುವ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು. ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ 'ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನ' ಮತ್ತು ಶಾಲಾಜೀವನಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಸಂಘರ್ಷ ಉಂಟುಮಾಡದೆ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಏಕರೂಪದ ಸಾಮ್ಯತೆ ತಂದಾಗ ಕಲಿಕೆ- ಬೋಧನೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ತರುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಾವು ಬೋಧಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು 'ವಿಜ್ಞಾನಿ'ಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಿಸಿ, ವರ್ತಮಾನದ ವಿಜ್ಞಾನಿಯೆಂದು ಪರಿಭಾವಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ನಡೆ-ನುಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸಿ ಅಪೇಕ್ಷಿತ 'ಕಲಿವನ ಫಲ'ಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವಂತಿರಬೇಕು. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕನೇ ಜೀವಂತ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿರಬೇಕು.

ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಪ್ರೌಢ'ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳು ತಾರುಣ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅವರ ಭೌತಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ನೈತಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲವಾದ್ದರಿಂದ ಸಮರ್ಪಕ ಶಾಲಾ ವಾತಾವರಣ, ಗುಣಾತ್ಮಕ ಬೋಧನೆ- ಕಲಿಕೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.

ಯಾವುದಾದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆ ವಿಫಲತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ದೋಷವಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕನ ದೋಷ. ದೋಷಪೂರಿತ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಸದೃಢ ವಿಜ್ಞಾನಾಧಾರಿತ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ?

ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಸ್ಮಯಗಳನ್ನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ವೀಕ್ಷಿಸುವ, ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಬೇಕು. ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಯ ಶಾಶ್ವತ ಸತ್ಯಗಳ ನಿರಂತರ ಬೋಧನೆಯ ಸಾಧನವಾಗಬೇಕು. ಭೌತಿಕ ಜಗತ್ತನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವ ಮನಸ್ಸಿತಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸತ್ಯದ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ವಿಜ್ಞಾನ ಜಗತ್ತಿನ ರಚನಾತ್ಮಕತೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕೆ ಹೊರತು ವಿನಾಶಕ್ಕೆ ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬ ಸತ್ಯದ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಿಸುವ ಕಾಯಕವೇ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯಾಗಬೇಕು

'ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕೃತಿ ನಡುವಿನ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ ಅನುಸಂಧಾನವೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಅರ್ಜನೆಗೆ ಇರುವ ಬಹುದೊಡ್ಡ ರಹದಾರಿ'.

ಪುಟ 10 ಕ್ಕೆ >

➤ ಪುಟ 9 ರಿಂದ.....

ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆ...

ಎಲ್ಲರಿಗೂ 'ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನತೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ವಗ್ರಾಹಿಯಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರಬೇಕು. ಆ ಮೂಲಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅನುಕರಣೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ, ಸರ್ವರನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಸಾಧನವಾಗಬೇಕು. ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಂದಾಚಾರ, ಮೂಡನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತುವಂತೆ ಮಾಡಿ 'ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಕ್ಷರಸ್ಥ ಸಮಾಜವನ್ನು ರೂಪಿಸಿರಬೇಕು. "ಮೂಡನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳ ಸಮಾಜದ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮಾರಕವಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿತವರು ಮೂಡನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ತೊಲಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಅದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಮಾರಕ. ಹೀಗೆ ಸಮಾಜದ ಅಮೂಲಾಗ್ರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದೇ ನಿಜವಾದ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆ.

ಒಂದು ಉತ್ತಮ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆ ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಬಲ್ಲದು. 'ವಿಜ್ಞಾನವೇ ಜ್ಞಾನ' ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವೇ ಶಕ್ತಿ' ಎಂಬ ಸತ್ಯದರ್ಶನದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಅನಾವರಣಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆ ಪೂರಕವಾಗಿರಬೇಕು. ವಿಜ್ಞಾನದ ಅನ್ವೇಷಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಒಂದುಗೂಡಿಸುತ್ತವೆ, ಎಂಬುದು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಸತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದದ್ದು. ವಿಜ್ಞಾನ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿ, ಮತ, ಧರ್ಮ, ಸ್ಥಾನಿಕತೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆ ದೇಶಗಳೆಂಬ ಸಂಕುಚಿತ ಎಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಸೀಮೋಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿರುವಂತದ್ದು. ಆದ ಕಾರಣ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಶ್ವಮಾನವತ್ವಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಶಾಲಾ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರು ನಮ್ಮ ನೆಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಮೂಲಭೂತ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಅಪರಿಮಿತ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಂಸೆಯ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಿ ಭಾರತದ ಬಗೆಗಿನ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ನೂರಡಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವೊಂದು ಮೊದಲಿಗರನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ, ಪರಮಾಣು ಕಲ್ಪನೆ ನೀಡಿದ ಮಹರ್ಷಿ ಕಣಾದ, ಸೂರ್ಯಕೇಂದ್ರಿತ ಸೌರವ್ಯೂಹ ಮತ್ತು ಸೊನ್ನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ನೀಡಿದ ಆರ್ಯಭಟ, ಗುರುತ್ವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ನೀಡಿದ ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯ, ಕ್ವಿಪಣಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ನೀಡಿದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ, ವಿಮಾನ ಹಾಗೂ ರಾಕೆಟ್ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ನೀಡಿದ ಮಹರ್ಷಿ ಭಾರದ್ವಾಜ, ಭೂಮಿ ಗೋಲಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಂದ ವರಹಾಮಿತ್ರ ಇಂತಹ ಮಹನೀಯರು ನಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯ ಪ್ರೇರಣಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿಯಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಬೋಧನೆ ಸಾರ್ಥಕ. ಉತ್ತಮ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯು ವಿಜ್ಞಾನದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಸಹ ತಲುಪುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರು ಸಹ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಬಾರದು ಎಂಬ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸೋಣ.

ಗಾಂಧೀಜಿ 150
ಮಾಲಿಕೆ-2

ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿ ಗಾಂಧೀಜಿ

■ **ಶ್ವೇತಾದಿ**
ನಿವೃತ್ತ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು

ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆಗೇ ಅಕ್ಷರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೀ, ತಮಿಳು, ಗುಜರಾತಿ ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅವರವರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಚರಿತ್ರೆ, ಭೂಗೋಳ ಮತ್ತು ಗಣಿತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಗಾಂಧಿಯವರು ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಉರ್ದುವನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಗಾಂಧೀಜಿ ತಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಶಿಷ್ಯರಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪಾಲಿಸಲೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. " ನಾನು ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ನಿಜವಾದ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಅದು ಇರುವಂತೆಯೇ ತೋರಿಸಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಭಾಷಾ ಅಜ್ಞಾನ ಅಪಾರವಾಗಿದ್ದರೂ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಗೌರವ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ."

ಗಾಂಧಿಯವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಅವನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನೇ. ತಮಗೆ ತಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದ ಕಲಿಸಿದುದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಹಳಷ್ಟು ನೆನಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಲಿಸಿದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನೆನಪಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗಾಂಧಿಯವರು ತಾವು ಓದಿ ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡುದರ ಸಾರಾಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರ ನೆನಪು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸ ಅವರದು. ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಕಲಿತುದನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ತಾವು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಡುವುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆನಂದವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಂದ ಅವರ ಗ್ರಹಣಶಕ್ತಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರವೇ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯ ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ವೃಂದಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅಂಕ ಗಳಿಕೆಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬಾರದು - ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಅಂಕ ಗಳಿಕೆಗೆ ಸೀಮಿತರನ್ನಾಗಿಸಬಾರದು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿ ದೇಶದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೇಲಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವ ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘದ ವತಿಯಿಂದ ಮಂಡ್ಯ ನಗರದ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಕಲಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವಾರ ನಡೆದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಅವರು, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದರು.

ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ಫಲಿತಾಂಶದಲ್ಲಿ 2017-18ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 28ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 10ನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶ ಪಡೆದಿದೆ. 2019-20ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುವ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕ ಎಚ್. ನಾಗಭೂಷಣ್ ರಾವ್ ಮಾತನಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಕ ವೃತ್ತಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವೃತ್ತಿ. ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೂ ರಾಮಬಾಣ. ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧ ಜೀವನ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದರು. ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಆಸಕ್ತಿಯಿದ್ದರೆ ಫಲ ಸಿಕ್ಕಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರ ಜಿಲ್ಲಾ ಘಟಕದಿಂದ ಅನುದಾನರಹಿತ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ವೇತನ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಈಡೇರಿಕೆಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಸಚಿವ ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್‌ಗೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮದ ಶ್ರೀ ತದ್ಗುಪ್ತಾನಂದ ಮಹಾರಾಜರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರ ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದರು. ಅನುದಾನರಹಿತ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು ಕೆ.ಎಸ್ ರಘುನಂದನ್, ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಚಂದ್ರಕಾಂತ್. ಶಿವಪ್ಪ, ಚಿಕ್ಕಸ್ವಾಮಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘದ ಜಿಲ್ಲಾಧ್ಯಕ್ಷ ಕೆ.ಕಾಳೇಗೌಡ, ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ರಾಜು.ಕೆ ಆರ್. ಬೈಟ್ ಗುರುಕುಲ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ರವಿಕುಮಾರ್, ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಜಯರಾಮ್, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ್, ರಾಠೋಡ್, ಮಹಾಂತದೇವರು, ಭಾಸ್ಕರ್, ರಮೇಶ್ ಇತರ ಗಣ್ಯರು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ತುಮಕೂರು ವಿಭಾಗ ಅಭ್ಯಾಸ ವರ್ಗದ ಉದ್ಘಾಟನೆ

ವರದಿ (ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ..)

ಚಿತ್ರ ಸುದ್ದಿ

ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ (ಬೋಧಕರಿಗೆ) ಮೊದಲು ಇದ್ದಂತೆ ಅಂದರೆ 15 ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ರಜೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ 2 ನೇ ಮತ್ತು 4ನೇ ಶನಿವಾರವನ್ನು ರಜೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘವು ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಿಗೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ವಿಜಯಪುರ

ಮೈಸೂರು

ಬಾಗಲಕೋಟೆ

ಬೆಂಗಳೂರು

ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ

೨೦೧೯

ಶಿಕ್ಷಕ ಸಮಾಚಾರದ ಹೊಸ ಸಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನಿಸಿಕೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಸಂಚಿಕೆ 5ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ akss1950@gmail.com Emailಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ. ಉತ್ತಮ ಅನಿಸಿಕೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು.

IF UNDERWRITTEN PLEASE RETURN TO THE SENDER

Printed By :
General Secretary,
Karnataka Rajya Madhyamika Shikshaka Sangha @.)
Published By:
General Secretary,
Karnataka Rajya Madhyamika Shikshaka Sangha (R.)
Owned By :
Karnataka Rajya Madhyamika Shikshaka Sangha (R.)

Printed At: Rashtrottthana Mudranalaya,
'Keshava Shilpa', Kempegowda Nagar, Bengaluru -560 019

Published By : Karnataka Rajya Madhyamika Shikshaka Sangha (R.)
55, 'Yadavasmurthi', 1st Main, Sheshadripuram, Bengaluru -560 020

Editor : General Secretary, Karnataka Rajya Madhyamika Shikshaka Sangha (R.), Bengaluru -20